

tak, továbbá amelyeket a szerződő félnek 1934. október 31-ig leendő bejelentése folytán fognak átruházni.

Hogy azután a szerződő fél illetve a kedvezményezett ellenőrizhesse, vajjon a biztosító részéről ezen átruházás megtörtént-e, a Felügyelő Hatósága fenti számú rendelet folytán 1934. augusztus 1-től szeptember 30-ig közszemlére teszi azoknak a biztosítási szerződéseknek a végleges jegyzékét, amelyeket a biztosító magánvállalatok a Felügyelő Hatóságokra az 1934. évi július hó 1. napjáig átruháztak, mire az abban nem szereplő félnek a valorizációra való igényét a kötvényt kiállító biztosítóvállalatnál 1934. okt. 31-ig be kell jelentenie, ellenkező esetben az átértékelési törvényben meghatározott átértékelésre sem a felosztási alappal, sem a biztosító magánvállalattal szemben nincs joga. Mégis felhatalmazza a rendelet a pénzügyminisztert, hogy a biztosító vállalatok által e célra felajánlott külön hozzájárulásokból tartalékalapot alkosson avégből, hogy méltányosnak ítélt kárpótlásokat utalhasson ki olyanoknak, akik csak 1934. október 31. után terjesztik elő átértékelési igényüket és egyébként való jogosultságuk igazolása mellett valószínűsítik, hogy véletlenül mulasztották el az idejében való igénybejelentést.

Egyes MÁV. elleni perek felfüggesztése. A MÁV. ellen egyebek között oly kártérítési perek is indultak, amelyeket a volt Osztrák-Magyar Monarchia Csonkamagyarország területén kívül lakó alanyai tettek folyamatba a személyüket 1921. év július 26., vagyis a trianoni békeszerződés életbelépésének napja előtt ért véltlen károkozás vagy tiltott cselekmény alapján.

Am a Trbsz. 198. cikke kimondotta, hogy mindazokat a pénzügyi szabályozásokat, amelyeket a volt Osztrák-Magyar Monarchia feldarabolása tesz szükségessé, az érdekelt kormányok egyezményesen, és pedig olyképen fogják megállapítani, hogy mindegyik fél a legjobb és legméltányosabb elbánásban részesülhessen.

A cuius commodum, eius damnum ezen természetszerűleg alkalmazandó alapelve az itt szóbanforgó igényekre vonatkozóan annyit jelent, hogy a MÁV. üzeme egyes részeinek átvételével az azokra eső, illetve azokkal összefüggő terheknek is át kell szállniok az illető utódállamokra, minélfogva pedig a még csak megalkotásra váró egyezményekben olyan jogszabály létesítése várható, amely szerint az elszakított területek lakói illetve honosai csakis a saját hazájukbeli nacionalizált vasúti vállalattal szemben léphetnek fel az itt szóbanforgó kártérítési igényekkel.

Annak már most, hogy az anyagi jogszabályt előbb be kell várni, helyesen vonta le következményeit a 2070/1928. M. E. sz. r. akkor, amikor ezeknek a pereknek felfüggesztését rendelkezte el, kimondván, hogy az eljárás bármely szakában — a végrehajtási kérvény elintézésékor is — hivatalból fel kell függeszteni az eljárást, ha annak tárgya az utódállamokban lakók itt szóbanforgó igénye.

Miután azonban e rendelet nem mondotta azt meg, hogy a károsult *mikori* lakhelye dönti el, hogy igénye ezen rendelet hatálya alá esik-e (az illető pld. a Trbsz. életbelépte óta költözhetett Csonkamagyarországra), a legutóbb megjelent 4760/1934. M. E. sz. r. kimondotta, hogy érzésben az előző rendelet életbelépésének napja, vagyis 1928. május 3. (helyesen: 4.) napja az irányadó, és hogy ehhez képest a bárhol lakó fél által indított bírói eljárást fel kell függeszteni akkor is, ha a károsult lakhelye 1928. május 3-án valamely utódállam területén volt.

Budapesti házadómentesség. A rendkívüli ideiglenes házadómentességről szóló 1929: XXIX. t.-c. egyik rendelkezése szerint a törvényben közelebről meghatározott előfeltételek fennforgása esetén rendkívüli ideiglenes házadómentességben részesül az olyan új, valamint a lebontott épület helyére emelt épület, amely 1931. augusztus elsejéig teljesen lakható állapotba helyeztetett. Ugyane törvény felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy városrendezési szempontokból a székesfőváros pontosan meghatározott területeire legfeljebb 30 évig terjedő ideiglenes házadómentességet rendelettel engedélyezhessen.

Ezen törvényi felhatalmazás alapján kelt a 65500/1934. P. M. sz. r., amely szerint a rendeletben megállapított követelményeknek megfelelő és legkésőbb 1937. július végéig (bizonyos területen 1938. év végéig) lakható állapotba helyezett új, valamint a lebontott épület helyébe emelt épületek a rendeletben részletesen megállapított mértékű rendkívüli ideiglenes házadómentességben részesülnek.

Ez a mentesség a pontosan körülírt körzetek szerint 15 évre terjedő teljes, és azontúl további tíz évre terjedő 75%-os, illetve további tíz évre terjedő 50%-os rendkívüli ideiglenes házadómentesség, amely a házadó rendkívüli pótlékára, valamint a községi pótdóra is kiterjed.

Késedelemi pótlék a társadalombiztosítási tartozások után. A betegségi és baleseti kötelező biztosításról szóló 1927: XXI. t.-c. 20. §. 8. bek.-e kimondta, hogy ha a betegségi biztosítási járulékok fizetése késedelmesen történik, a késedelem minden megkezdett hónapjára a hátralékos járulékok 2%-át kell késedelemi pótlék fejében fizetni. A 63. §. 3. bek.-ének utaló rendelkezése folytán ugyanez a szabály áll a baleseti biztosítási járulékokra is.

A 9090/1931. és 6000/1933. M. E. sz. rendelettel a népjóléti és munkaügyi illetve belügyminiszter felhatalmazást nyert arra, hogy e késedelemi pótlék mértékét módosíthassa, és pedig akként, hogy az havi 2%-nál nagyobb, és havi fél százaléknál kisebb nem lehet.

E felhatalmazás alapján a 283775/1934. B. M. sz. r. a szóbanforgó késedelemi pótlék mértékét f. évi július 1-től további rendelkezésig havi fél százalékban állapította meg. *Dr. B. I.*